

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

LOs yttrande angående Remiss angående Skattelättnad för arbetsresor – ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk

Sammanfattning av LOs synpunkter

- Dagens modell för reseavdrag gynnar höginkomsttagare, missgynnar kollektivtrafik och är behäftat med ett stort skattefel. LO menar att det föreligger starka argument för att göra om systemet.
- LO stödjer promemorians förslag att ersätta dagens avdrag med en skattereduktion, då detta gör systemet mindre gynnsamt för höginkomsttagare.
- LO anser att promemorians förslag om ett avståndsbaserat system är mer träffsäkert än det förslag som den tidigare utredningen (Reseavdragskommittén) presenterade. Även förslaget i nuvarande promemoria kommer dock innebära en lägre ekonomisk standard för många enskilda löntagare med normala inkomster och utan rimliga alternativ till bilpendling.
- LO anser att förändringen till ett avståndsbaserat system bör genomföras i ett bredare sammanhang, gärna inom ramen för en skattereform, så att förändringen kan ske parallellt med en översyn av andra skatter som har stor betydelse för grupper som ofta behöver pendla lång väg med bil till jobbet. LO anser att det är starkt prioriterat att minska skatteflyktan mellan storstäder och glesbygd.

LOs synpunkter

LO anser att dagens modell för reseavdrag är problematisk på flera sätt. Systemet gynnar på ett orimligt sätt höginkomsttagare då reseavdraget minskar den inkomst som ska beskattas. Detta är en utformning som är gynnsam för de grupper som betalar högre marginalskatt. Samtidigt är kostnaden för resan lika stor oavsett marginalskattesats. Hade reseavdraget varit utformat som en skattereduktion så hade detta problem inte uppkommit.

Vidare missgynnar dagens reseavdrag den som cyklar och åker kollektivtrafik då avdraget sker utifrån faktiska kostnader i stället för ett

schablonavdrag. Den som tar bil får därmed generellt ett större avdrag än den som väljer att resa billigare och mer klimatsmart.

Dagens reseavdrag är även behäftat med ett mycket stort skattefel. Idag uppgår skatteavdragets kostnad till cirka 5,5 miljarder kronor. Men enligt Skatteverket så är skattefelet 1,75 miljarder. Om Skatteverkets beräkningar är korrekta så är alltså mer än 30 procent av utgifterna felaktiga.

LO menar att det föreligger starka argument för att göra om systemet.

Reseavdragskommittén presenterade år 2019 en utredning om en avståndsbasead och färdmedelsneutral skattereduktion för längre arbetsresor. Även om LO delade ambitionerna bakom utredningen konstaterade LO i vårt remissvar bland annat att nya gränsdragningsproblem skulle uppstå med utredningens förslag samt att vissa grupper boende i exempelvis glesbygd med begränsad tillgång till kollektivtrafik skulle missgynnas av förslaget.

LO anser att den nu föreliggande promemorians förslag om ett avståndsbaseerat och färdmedelsneutralt system är mer träffsäkert än det förslag som den tidigare utredningen presenterade:

- LO tycker det är rimligt att skattelättnaden riktas främst till skatteskyldiga som bor i områden där det finns mindre möjlighet till arbetsresor med kollektivtrafik. Detta är inriktningen i föreliggande promemoria medan skattelättnaden i Reseavdragskommitténs förslag riktades mot skatteskyldiga med långa arbetsresor.
- LO tycker att lösningen med en regional differentiering, med högre avståndsgräns för rätt till skattereduktion för personer i vissa storstadsområden, framstår som väl avvägd.
- LO tycker att det är bra att den nedre avståndsgränsen (för den som inte bor i ett storstadsområde) sänkts i förhållande till Reseavdragskommitténs förslag.
- LO delar också bedömningen i promemoria att det inte är lämpligt att införa ett tidsvinstkrav i det föreslagna avståndsbaseerade systemet. Detta då det är angeläget att komma åt det stora skattefelet som föreligger i dagens system.

LO tycker att det är positivt att promemorians förslag bidrar till en jämnare inkomstfördelning. Som påpekats tidigare anser vi att dagens reseavdrag gynnar höginkomsttagare på ett orimligt sätt. LO är också positiva till att förslaget i promemorian förväntas medföra att en mindre andel av den totala skattelättnaden går till personer bosatta i storstadskommunerna och en större andel av den totala skattelättnaden går till bosatta i övriga landet, jämfört med nuvarande reseavdrag.

Men även förslaget i nuvarande promemoria kommer att innebära en lägre ekonomisk standard för många enskilda löntagare med normala inkomster och utan rimliga alternativ till bilpendling. Från promemorians konsekvensanalys framgår att förslaget innebär att en person med genomsnittlig lön och genomsnittlig kommunalskatt (som arbetspendlar 210 dagar per år) och gör avdrag för bilresor enligt nuvarande regler generellt kommer få en mindre skattelättnad oavsett arbetsresans avstånd. För en sådan person (utanför storstadsområdena) innebär promemorians förslag att skattelättnaden för arbetsresor minskar med ca 800 kronor per år vid ett pendlingsavstånd på 30 km enkel väg, 2 300 kronor per år vid ett avstånd på 70 km och 7 700 kronor vid ett avstånd på 100 km.

Eftersom promemorians förslag är behäftat med relativt stora negativa ekonomiska konsekvenser för enskilda löntagare anser LO att förändringarna till ett avståndsbaserat system bör genomföras i ett bredare sammanhang. Gärna inom ramen för en skattereform, så att förändringen kan ske parallellt med en översyn av andra skatter som har stor betydelse för grupper som ofta behöver pendla lång väg med bil till jobbet. Av störst betydelse är en ordentlig översyn av det kommunala inkomstskattesystemet som idag leder till hög skattesats på glesbygd och låg skattesats i storstäderna. LO anser att det är starkt prioriterat att minska skatteklyftan mellan storstäder och glesbygd.

LO föreslår att man som en temporär lösning ersätter dagens avdrag med en skattereduktion.

LO föreslår vidare att Skatteverket får i uppdrag att särskilt kontrollera reseavdraget för personer bosatta i storstadsregioner då kollektivtrafiken där generellt är välutbyggd och behovet av bilpendling är begränsat.

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Susanna Gideonsson

Anna Almqvist
Handläggare